Vrijdag 16 Augustus 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4886

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.
Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.
Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Nieuw-Zeeland wil opschieten te Parijs

Nieuwe stakingsgolf bedreigt Palestina

V.S. wil de Dardanellen voor oorlogsschepen open houden.

DE VREDESCONFERENTIE.

Lord Alexander ontkende de Russische beschuldigingen, dat Engeland tracht Italië te beheersen en vertelde van het Britse aandeel om Italië weder op de been te helpen. Hij prees de Griekse strijd tegen de as en noemde de Bulgaarse territoriale eisen ten aanzien van Griekenland ondragelijk. Aan het eind van zijn rede prees Alexander de grote eigenschappen van het Italiaanse volk en voorspelde, dat Italië weder zijn plaats onder de volken zal innemen.

Bidault, de volgende spreker, zeide, dat Italië een der eerste landen was, waarmede Frankrijk in oorlog kwam. De val van het fascisme echter veroorlooft echter, dat het democratisch Italië weder in de rij der volken zal mogen zijn (Parijs, (AP) 15.8).

OM DE VREDESCONFERENTIE.

W. J. Jordau (Nieuw Zeeland) pleitte om nu toch eens aan het werk te tijgen en niet de tijd te verdoen met lange speeches zoals de Sovjet-afgevaardigde. Hij wond zich op, toen hij zeide dat alleen de landen die feitelijk met Roemenië in oorlog waren geweest stem bij het vredesverdrag moesten hebben. We zijn om 10 uur begonnen en nu is het 11 uur en nog zijn we geen stap verder. Hij deed een beroep op den voorzitter, desnoods een tijdelijken voorzitter, om de zaak te laten marcheren. „Die oude rot", snerpte hij naar Visjinki.

Ook Ben Cohen (V.S.) pleitte om harder te werken.

Visjinki zeide dat een slecht humeur nooit helpt om zaken op te lossen. Dit naar aanleiding van Jordans opmerkingen. Visjinki meende dat het goed was al de procedure-zaken ter dege te bestuderen, want wat zou men moeten doen als ze zich later voordeden? Verder zeide hij: Ik schenk geen aandacht aan de bittere woorden van den driftigen Nieuw-Zeelandsen afgevaardigde.

Manuilski als voorzitter.

Het hoofd van de Oekraïense afvaardiging Dimitri Manuilski is tot voorzitter van de Roemeense Commissie gekozen.

Het candidaat-lid.

Over het door Rusland voorgestane lidmaatschap van Albanië is men het nog niet eens. De Verenigde Staten zijn ervoor, dat Albanië eerst zijn diplomatieke en andere betrekkingen met andere landen herstelt alvorens voor het lidmaatschap in aanmerking te komen (Parijs, (AP) 16.8).

DE DARDANELLEN EN DE V.S.

De Verenigde Staten zouden voor speciale transito-bepalingen zijn voor wat Rusland aangaat en zijn verkeer door de Dardanellen. Maar de Verenigde Staten zijn niet voor gezamenlijke verdediging van de Zeestraten. Wellicht zal Washington voorstellen de staten van de Montreux-conventie samen te roepen om de zaak te bespreken. In elk geval deelde Byrnes mede dat de houding der Verenigde Staten, dat de Zwarte Zee-mogendheden haar oorlogsschepen altijd door de Dardanellen mogen dirigeren ongewijzigd blijft. Volgens de Conventie van Montreux mag Turkije de Zeestraten in oorlogstijd sluiten. De Russen schijnen nu militaire bases aan de Dardanellen te willen hebben en men speculeert in Washington hoe de houding der Verenigde Staten te dezen aanzien zijn zal. Tot nu toe zwijgt het Witte Huis en het Ministerie van Buitenlandse Zaken (Washington, (AP) 16.8).

BYRNES VRAAGT ASSISTENTEN.

Het Witte Huis maakte bekend, dat Byrnes gevraagd heeft aan Connally, voorzitter van het comité voor buitenlandse betrekkingen uit de Senaat, en aan senator Vandenberg, een der leidende Republikeinse leden, om hem te assisteren op de Parijse vredesconferentie. Connally zal Vrijdag reeds uit New York vertrekken (Washington, (AP) 15.8).

DE PALESTIJNSE QUAESTIE

De Perssecretaris van President Truman, Charles Ross, verklaarde aan de pers, dat Truman enige suggesties stuurde naar de Britse regering, die misschien mede kunnen helpen de toestand in Palestina te verbeteren. Deze suggesties zullen echter niet bekend gemaakt worden. Ross viel de dwaze ongedocumenteerde kletspraat aan, die in de kranten verscheen over de Palestijnse quaestie en over het aandeel van den President daarin. Deze verhaaltjes doen geen goed aan de oplossing en kunnen in de huidige situatie vele levens kosten.

Ross zeide, dat Truman op de gewone wijze door middel van het Staatsdepartement zekere suggesties aan de Britse regering deed toekomen met de bedoeling, dat zij mede kunnen helpen een oplossing te vinden. Ross deed deze mededeling, toen hij hoorde van een telegram uit Londen, waarin stond dat Truman het Britse voorstel van een federatief Palestina zou verworpen hebben (Washington, (AP) 15.8).

Het dagblad „Nissmar" van Tel Aviv zeide te geloven, dat Truman aan Engeland nieuwe voorstellen zond betreffende Palestina, die in grote lijnen overeenstemden met het plan, dat door de Joodse uitvoerende Raad eenstemmig werd aangenomen (Jeruzalem, (AP) 15.8).

DE PALESTIJNSE ZAAK STEEDS MOBIELIJKER.

Toch geland.

Bij Tel Aviv zijn vannacht ongeveer 200 illegale Joden geland, die voor het krieken van de dag geraadt verdwenen waren. (Jeruzalem, (AP) 16.8).

Nieuwe staking dreigt.

Het Heilige Land, toch al lamgelegd door een staking, wordt thans bedreigd door een nieuwe sabotage-staking welke Vadd Leumi — een Joodse organisatie — heeft aangekondigd voor aanstaande Zondag. (Jeruzalem, (AP) 16.8).

ONRUST IN SJANGHAI.

De Noordamerikaanse troepen en het personeel van de marine hebben te Sjanghai bevel gekregen om van Donderdagavond 18 uur tot de dageraad van Vrijdag in hun kwartieren te blijven.

De oorzaak hiervan is, dat de Nationale gezagdragers de communisten ervan beschuldigden, dat zij van plan zijn een opstand in Sjanghai te organiseren en wel vannacht of binnen een paar dagen. Er zijn geen communistische troepen te Sjanghai gelegerd, maar er is een grote ondergrondse communistische organisatie. Er liggen verschillende Noordamerikaanse oorlogsschepen te Sjanghai, maar slechts een handjevol Noordamerikaanse troepen zijn er in actieve dienst (Washington, (AP) 15.8).

NIEUWS VAN OVERAL.

— Generaal Wladislaw Anders, opperbevelhebber van het Poolse leger in Italië deelde mede, dat de taak van de Poolse troepen in Italië nog niet geëindigd is. Generaal Anders staat voortdurend bloot aan aanvallen van Rusland sedert de erkenning van de huidige Poolse regering.

— De negendagen-oude staking van het telegraafpersoneel raakte op het dode punt, nadat bekend werd, dat de onderhandelingen om de staking te beëindigen zonder succes bleven.

— Jinnah Nehru zal mogelijk hedennacht de historische vredesconferentie te Bombay bijwonen. De conferentie tracht een grondslag te vormen om de Britsindische politieke problemen op te lossen.

— Generaal Eisenhower verliet per vliegtuig Brazilië op weg naar Mexico. Voor het vertrek deelde hij de pers mede, dat de atomaire bom geen invloed heeft op de waarde van het Panamakanaal. Op zijn hoogst zal het zelfs beter te verdedigen zijn.

— Oscar Ivanishevich, de nieuwe Argentijnse ambassadeur bij de Verenigde Staten van Noord-Amerika verliet Miami voor Washington. Hij was vergezeld van zijn vrouw, zestienjarige dochter en de hond. In een persgesprek verklaarde hij nog, dat alle Nazies in Argentinië nu het land verlaten hebben of onder bewaking zijn gesteld.

STEENBERGHE COMMISSARIS-GENERAAL?

Mr. Max P. L. Steenberghe is per KLM-vliegtuig naar Nederland vertrokken teneinde besprekingen te voeren over zijn mogelijke benoeming als lid van de Commissie Generaal voor Nederlands Indië. Oorspronkelijk zou Mr. Steenberghe hebben geweigerd, maar de Regering heeft hem verzocht terug te komen op die beslissing en naar Nederland te komen, teneinde deze aangelegenheid nader te bespreken.

BEROEP OP DE KONINGIN.

In de buurt van Semarang en Bandoeng zijn 375 Indonesiërs gedood; voortdurend hebben kleine schermutselingen plaats, volgens een Engelsen zegsman teneinde de verjaardag van de republiek te dramatiseren.

Deze woordvoerder gaf het volgende overzicht: In het gebied van Semarang zijn 300 Indonesiërs gedood bij aanvallen op het vliegveld; in het gebied van Bandoeng werden 75 Indonesiërs gedood ten zuiden van de stad; in het gebied van Soerabaia hadden gevechten op kleine schaal plaats; de geallieerde actie is er vooral op gericht een veilige zone te behouden. Te Padang op Sumatra is de toestand gespannen.

De Indo-Europese Associatie heeft een telegram gezonden aan Koningin Wilhelmina waarin gevraagd werd beroep te doen op de Verenigde Naties ten behoeve van de geïnterneerden. De Indonesiërs houden de evacuatie tegen en deze mensen ondergaan een nodeloos lijden. (Aneta)

EVACUATIE VAN GEINTERNEERDEN STOPGEZET.

De republikeinse Minister van Defensie, Sjarifoedin heeft in een brief aan het geallieerde Hoofdkwartier verklaard, dat de evacuatie van geïnterneerden is stopgezet omdat de geallieerden de Djokjakarta overeenkomst hebben geschonden. Een woordvoerder van het Britse Hoofdkwartier verklaarde dat men verzekeringen heeft gegeven om alle incidenten te vermijden: er moeten nu 1800 personen, die door de apanners werden geïnterneerd geëvacueerd worden; de woordvoerder meende echter dat dit veel meer een Nederlandse dan een geallieerde taak was.

NAAR CARAIBIE.

Britse fabrikanten van toerustingen voor olie-raffinaderijen zullen een technische missie, bestaande uit tien man, naar het Caraïbische gebied zenden om een reis van drie maanden te maken. Het doel van deze reis is de technische toerusting in ogenschouw te nemen, zowel in de olievelden als in de raffinaderijen in de hoop vooral de Nederlandse firma's te kunnen voorzien van Brits materiaal inplaats van Amerikaans. (Aneta)

CHINESE REGERING ALS TUSSENPERSOON.

Het Franse nieuws-agentschap A.F.P. seinde uit Nanking dat de Chinese Regering bereid is als tussenpersoon op te treden in het geschil tussen de Nederlanders en de Indonesische nationalisten. Van Nederlandse zijde is geen commentaar gegeven op dit bericht. (Aneta)

BALI BIJ DE GROTE OOGST.

Bali zal zich voegen bij de eilanden van de Grote Oost in de na-oorlogse groepering van Nederlands Indië. Deze beslissing werd genomen door den Oeman Kgoeng, nadat deze verslag had ontvangen van de gedelegeerden van Bali die de Conferentie van Malino bijwoonden. (Aneta).

701 JAAR.

Een jaar te laat heeft Haarlem het 700-jarig bestaan gevierd. De ellende was het vorig jaar nog zo groot, dat de inwoners niets voelden voor een viering. Thans is dit wel geschied. Een openluchtspel is opgevoerd op het oude marktplein in de schaduw van de bekende St. Bavo; het openluchtspel was gebaseerd op het leven van Kenau Hasselaar; Haarlem is de geboortestad van Frans Hals en Laurens Jansen Coster. (Aneta)

HANS MARTIN EN MR. SLOTEMAKER VRAGEN ONTSLAG BIJ K.L.M.

Naar wij vernemen, hebben de directeur der K.L.M. de heer Hans Martin, en de algemene secretaris, de heer Mr. Dr. L. H. Slotemaker, om ontslag uit hun functies verzocht. De reden hiervan is de tewerkstelling van een der afdelingschefs den heer D. J. de Vries die na de bevrijding door de Raad van Bestuur der K.L.M. werd ontslagen op grond van de houding, die hij tijdens de bezetting tegenover de Duitsers had aangenomen. Dit ontslag was goedgekeurd door het Gewestelijk Arbeidsbureau, maar werd vernietigd door het College van Rijksbemiddelaars, da prof. Romme met een beoordeling had belast. Verwacht wordt, dat nog meer leidende functionarissen van het hoofdkantoor der K.L.M. hun ontslagaanvrage zullen indienen.

In Hans Martin en Mr. Slotemaker verliest de K.L.M. twee der beste krachten uit de oude garde. De heer Martin, die kort geleden wegens zijn grote verdiensten door de KLM, werd benoemd tot directeur, heeft van de oprichting in 1919 af aan de opbouw der Nederlandse burgerluchtvaart medegewerkt, aanvankelijk als secretaris der directie, later als hoofd van de dienst Amsterdam — Batavia, waarvan hij tot dusver de algehele leiding heeft gehad.

Toen de directeur-generaal Plesman tijdens de bezettingsjaren gevangen was en later in het Oosten van ons land werd geïnterneerd, berustte het directoraat bij den heer Martin, die op voortreffelijke wijze de kern der K.L.M. bijeen wist te houden en alle pogingen der Duitsers om de K.L.M. te annexeren, op verdienstelijke wijze heeft voorkomen.

Mr. Slotemaker is sinds 1928 algemeen secretaris. Zijn grote kennis op het gebied van het luchtvaartrecht en de internationale organisaties heeft de K.L.M. vele diensten bewezen. Na een periode van Duitse gevangenschap is hij in 1944 naar Londen ontkomen, waar hij de voorbereidingen heeft getroffen voor een snel herstel der K.L.M. na de bevrijding.

DERTIGDUIZEND KAJOTTERS NAAR HET STADION.

Op Zondag 25 Augustus zullen 30.000 kajotters, katholieke jonge arbeiders, in het Stadion te Amsterdam bijeenkomen. Op dit congres zal het nieuwe statuut worden afgekondigd, gebaseerd op het wachtwoord: „Alles herstellen in Christus".

Er zal een massaspel worden opgevoerd, waarin de strijd in het verleden en het idealisme, waarmede aan een nieuwe toekomst wordt gewerkt, zullen zijn verwerkt. Kardinaal Dr. De Jong en het gehele Nederlandse episcopaat zullen aanwezig zijn.

VENEZOLAANS-MEXICAANSE VRIENDSCHAP.

De Mexicaanse regering heeft juist een standbeeld van Morelos aan Venezuela ten geschenke gemaakt, dat op een van de voornaamste pleinen van Caracas zal worden geplaatst. Dit standbeeld van den priester Morelos, den initiator van de Mexicaanse vrijheidsoorlog, gegeven aan Venezuela, bewijst de hartelijkheid tussen Venezuela en Mexico, zoals men zich wel zal herinneren, werd de 24e Juli jl. een standbeeld van Bolivar in de hoofdstad Mexico onthuld.

DE PRODUCTIE VAN CEMENT.

„El Nacional" (Caracas) meldt dat de productie van cement in de maand Mei de productie van April met 1.709 ton overschreed.

het nieuws van vandaag

Drie weken lang hebben de heren in Parijs gepraat. De ene redevoering na de andere werd gehouden, waarbij de Russen in het Russisch spraken. Aan den verslaggever van de Nationale Rotterdamse Courant ontlokte dit enkele verzuchtingen, die uitliepen op een verbazing, toen na zulk een redevoering — waarin alleen woorden als imperialisme en Roemenië bekende klanken waren — de hele zaal luide applaudisseerde. Veel concreets is er nog niet bereikt, behalve dan dat definitief besloten is dat met morgen te beginnen Albanië, Cuba, Mexico en Egypte aanwezig zullen mogen zijn met een raadgevende stem inzake het vredesverdrag met Italië. Of zij ook de behandeling van de andere vier vredesverdragen, van Finland, Roemenië, Bulgarije en Hongarije, mogen bijwonen is nog niet bekend.

Deze vredesverdragen concentreren de aandacht op de Balkan, waar twee aanverwante problemen opgelost moeten worden: of Albanië nu lid van de Verenigde Naties kan worden of niet. Rusland, dat in de schitterende kust van Albanië een mooi verlengstuk ziet van de Joegoslavische kust welke reeds in zijn bezit is, meent van wel. De Engelsen, die eveneens aanspraak maken op bepaalde invloeden in de Middellandse Zee en die de grillige Helleense kusten beheersen, menen van niet. De Verenigde Staten scharen zich getrouw aan Britse zijde.

Volgend vraagstuk is de Conventie van Montreux, welke de doortocht door de Dardanellen regelt en welke zeker ongunstig is voor Rusland. Rusland wenst nu herziening, want ook daar ligt een toegangsweg tot de mediterrane wereld.

De andere vraagstukken uit deze buurt, zijn reeds oude problemen, zoals Palestina, Iran en Brits-Indië. Maar het zijn oude problemen die nog geenszins opgelost zijn.

Het is uiteraard onjuist om te critiseren op het vele praten van de heren in Parijs. Er moet nu eenmaal gepraat worden om tot een oplossing te komen. De critiek is altijd het gemakkelijkst. Maar toch zijn wij geneigd om met den verbolgen Jordan uit Nieuw-Zeeland te menen, dat er teveel over bijkomstigheden wordt gesproken. Want na drie weken praten en vergaderen had men ongetwijfeld wel iets meer kunnen bereiken dan thans het geval is.

Mevrouw Eman doopt de 'Oranjestad'

Wnd. Gezaghebber Schutte zag Aruba wassen

Een keurgezelschap nestelde zich Woensdagmiddag in de fauteuils van het eerste DC-4 vliegtuig van het Westindisch bedrijf der KLM om naar Aruba te vliegen, waar een grote mensenmenigte op het met vlaggen, vaandels en linten versierde Dakotavliegveld de gasten begroette. Samuel Mullers Band uit Sint Nicolaas speelde schone vooizen en de aangekomenen lesten zich aan de dranken welke de gulle KLM in veelvoud bood.

Leo Bouman, op een kansel de menigte toesprekend, zette uiteen hoe de KLM vroeger haar vliegtuigen naar vogels noemde, iets wat bij het groeien van de omvang der vliegtuigen niet wel meer klonk. Wat klonk evenwel beter dan het grootste vliegtuig der KLM in de West dus naar Oranjestad te noemen, mede als getuigenis van de overtuiging der KLM dat Aruba een zeer belangrijke plaats inneemt in West-Indië en zijn luchtnet. Twaalf jaar geleden moest de Snip op het strand bij Savoneta landen, maar de werklust der Arubaanse bevolking heeft dit eiland omhoog gestuwd. Nu is er het schitterende vliegveld Dakota. De heer Bouman dacht aan een dier werklustige Arubanen, die voor de KLM zo heel veel heeft betekend, aan wijlen John Eman, wiens echtgenote hij vervolgens uitnodigde het vliegtuig de naam Oranjestad te geven.

Mevrouw de Weduwe Frederica Eman doopt hierna het vliegtuig met champagne, waarna Samuel Mullers Band het Wilhelmus speelde en Leo Bouman haar een ruiker bood.

Arnoldus M. Schütte, waarnemend gezaghebber van Aruba, zeide vervolgens het een grote eer en vreugde te vinden om in de naam van Aruba een paar woorden te mogen spreken bij deze plechtige inwijding van een der nieuwste vliegtuigen in het internationale verkeer.

„En nu ik hier sta, gaan mijn gedachten terug naar 1935. Onze goede oude Snip was goed en wel ingeburgerd in de Westindische dienst en ik zou met vijf maanden naar Nederland gaan met vacantie. De toenmalige Administrateur van Financiën verzocht mij in verband met de ontwikkeling van Curaçao een paar dagen te willen besteden aan het Haven- en Luchtverkeer teneinde mede te brengen wat wij hier zouden kunnen gebruiken. En zo kwam het dat ik door de zorg van het Departement van Koloniën en onder deskundige leiding een dag doorbracht in de Haven van Rotterdam en op het vliegveld Waalhaven vlak bij.

Het was een prachtveld met veel militaire en particuliere vliegmachines en een geweldig transitoverkeer met vliegtuigen groter dan onze Snip. En ik verzamelde gegevens en was vol bewondering hoe keurig dat alles was geregeld. Maar ik maakte bij mijzelf de opmerking, dat er toch heel wat zou moeten gebeuren alvorens Curaçao dat vliegveld een beetje nabij zou komen. En aan Aruba dacht ik helemaal niet. Doch Nederland en de KLM bouwden verder, ook in de West aldus de wnd. Gezaghebber.

En toen kwam de oorlog. De Duitse cultuurbrenger kwam met een geweldige luchtvloot en bracht dood en verderf en daarop waren wij niet ingesteld. En onze prachtige vliegvelden werden kapotgemaakt en onze vliegtuigen werden vernietigd en de mensen sneuvelden, werden gekortwiekt of gingen naar een concentratiekamp. Een klein deel ontkwam. Doch de mensen waren niet voor niets gevallen. Vóór hun dood waren zij het, die dit alles hadden opgebouwd. dóór hun dood waren zij het die aan de levenden de kracht gaven om door te gaan, ook al waren de vooruitzichten soms zeer somber. En op Aruba moest door Duitse noodzaak vliegbanen gemaakt worden voor oorlogs[illegible]. Doch de Nederlandse vooruitziende geest maakte deze banen zo, dat wij, als de oorlogswoede was uitgeraasd, klaar zouden zijn voor een modern vliegverkeer. En nu sta ik niet op Curaçao maar op Aruba en gaan mijn gedachten weer terug naar dat vliegveld op Waalhaven en nu hebben wij hier die prachtige banen en vliegmachines groter dan toen daar!

In gedachten zie ik hier het prachtige gebouw dat gaat komen en waarvoor alles reeds klaar is en het lijkt mij een sprookje. En de KLM nog geen andehalf jaar na de bevrijding staat zij weer zonder iets van haar roem te hebben verloren, met de nieuwste en grootste vliegtuigen vooraan in de rij der naties sterk en krachtiger dan ooit.

Niet om dood en verderf te zaaien, doch om mede te helpen aan de ontwikkeling en de opbouw van de wereld. Dat is Nederlandse cultuur, dames en heren. En wij hier op Aruba hebben nu de primeur om het eerste vliegtuig van een nieuwe reeks van de grootste en moderne vliegtuigen in het internationaal verkeer in te wijden. Waaraan wij deze primeur te danken hebben, weet ik niet. Of het is dat een familienaam meer zegt dan een voornaam of dat het is dat de letter W na de letter O komt in het alfabet? Het doet niet terzake. Aruba heeft de primeur en is daar trots op en blij mede. Welke plaats zou niet trots zijn, als haar naam door een der grootste en moderne vliegtugen door een beroemde maatschappij de wereld werd ingedragen. Doch er is meer dan het geven van een naam alleen. Het is een symbool, ja ik zou haast zeggen het is een mascotte! Immers deze nieuwe reeks opent met Oranje aan het hoofd, het beste kompas, waarop alles wat Nederlands is kan varen. En dan het geheel, de naam Oranjestad. Oranjestad op Aruba heeft gedurende de periode, langer dan de levensduur van enig vliegtuig rustig en kalm gewerkt aan haar ontwikkeling en toen de Olie hier kwam, was zij klaar om trillend van leven in versneld tempo door te gaan aan die ontwikkeling.

En dat alles zonder biezondere tegenslagen. Zo vervolgt wnd. Gezaghebber Schütte zijn betoog. Daar is een oorlog voorbij gegaan en Oranjestad heeft daarvan

weinig geleden. En hier staat de DC-4 rustig en kalm, doch trillend van leven als de motoren worden aangezet. Ik vraag u had men een betere naam kunnen vinden? Aruba hoopt dat „Oranjestad", inderdaad zal blijken een mascotte te zijn in het belang van de levende have dat vervoerd moet worden en tot grotere glorie van haar Maatschappij. En nu dames en heren moge ik u verzoeken met mij een hoera aan te heffen voor onze „Oranjestad", en een hoera voor den kapitein en de bemanning van de „Oranjestad" dat zij steeds veilig thuis zullen komen. En dan een hoera voor onze onvolprezen KLM, die dat alles heeft mogelijk gemaakt en waarvan wij hier de vruchten plukken".

Gottfried („Fifi") Eman, halfbroer van den afwezigen Henny Eman, agent der KLM, hield vervolgens nog een toespraak in het Engels, waarin hij de ontembare Nederlandse geest huldigde en voorzag hoe dit nieuwe vliegtuig de naam van Oranjestad naar de „zeven luchten" zou heendragen.

Weer speelde Samuel Mullers voortreffelijke muziekgezelschap en weer koutten de gasten, waaronder ook de opvolger van Lloyd Gaston Smith, de heer J. J. Horrigan, verschillende consuls en talrijke handelslieden, ambtenaren en vele vooraanstaande figuren uit de Arubaanse samenleving, die eens te meer van haar internationale bouw getuigde door de vele talen die in Aruba's luchtvaartstation werden gehoord.

Het was een geslaagde tocht, een geslaagde middag. Namens Aruba vloog de heer Posner uit Oranjestad mede terug naar Curaçao.

CURAÇAO

TRUJILLO—KASTEEL.

President Trujillo van de Dominicaanse Republiek heeft een telegram gezonden aan den Gouverneur, waarin hij zijn dank uitdrukt voor de gevoelens van Curaçao en voor de edelmoedige hulp die door Curaçao bij de jongste ramp in San Domingo werd geboden.

„SAMEN OP WEG".

Zoa's de advertenties reeds meedelen zal vanavond in Roxy de premiere gaan van de film „Samen op Weg". Deze film, waarvan onze medewerker George Seppen in ons blad van 17 Maart jl. een uitvoerige bespreking gaf, draaide voor het eerst op 22 Februari jl. Zij is vervaardigd door den cineast Otto van Neyenhoff in opdracht van de Stichting Nederlands Volkshers tel, namens welke instelling Ds. G. Bosch momenteel op Curaçao is voor lezingen.

MET EEN AUTO NAAR NEDERLAND?

„Verkieslijk", zegt de A.N.W.B.

Van welwillende lezerszijde vernamen wij welke raad de ANWB aan Curaçaose ingezetenen geeft, die met een auto naar Nederland komen. Daar velen hierin geïnteresseerd zullen zijn, pubiceren wij uit deze brief het volgende:

Als niet in Nederland ingezetene, kan men zijn auto op triptiek of carnet tijdelijk in Nederland invoeren. Het triptiek of carnet hebben een geldigheid van een jaar. Men kan dan op zijn Curaçaose nummer blijven rijden en men behoeft dan ook geen rijvergunning te hebben. Indien men zich onmiddellijk na aankomst aan een van de ANWB-kantoren vervoegt, kan dit triptiek of carnet gereed maken, zodat men hiermede de auto van de boot kan halen.

Men dient voor Nederland verder in het bezit te zijn van een internationaal bewijs en rijbewijs, dat men kan aanvragen bij het Plaatselijk Hoofd van Politie te Willemstad.

Voor auto's met maximum zeven zitplaatsen is een motorrijtuigenbelasting verschuldigd van ƒ 8.— per 100 kg. per jaar, min. ƒ 64.—. Het belastingjaar loopt van 1 Mei tot en met 30 April. Wordt men in het 2e, 3e of 4e kwartaal belastingplichtig, dan is men ¾, ½ of ¼ der jaarbelasting verschuldigd. Men kan ook op de eerste van iedere willekeurige maand een kwartaalkaart krijgen.

Indien men behalve Nederland nog andere landen denkt te bezoeken, kan men zich voorzien van een internationaal belasting carnet, dat in andere landen dan in Nederland vrijdom geeft van belasting gedurende 90 dagen. (Aan te vragen bij den Koloniaal Ontvanger.)

De ANWB raadt verder aan, bij den Inspecteur der belastingen voor het vertrek uit Curaçao een speciale verklaring te vragen (op zegel van ƒ 1.—) waaruit blijkt, dat het daarin omschreven voertuig op een bepaalde datum verscheept is. Dit in verband met het feit, dat anders de invoerrechten wel eens zouden kunnen worden gevraagd bij weder invoer in Curaçao.

Het lijkt ons overigens, waar de benzine ook vrij is, vooralsnog zeker te verkiezen naar Nederland te komen met een auto.

RECRUTEN VOOR DE KONINKLIJKE MARINE.

Maandag 12 Augustus en Dinsdag 13 Augustus jl. arriveerde respectievelijk per lijn en extra vliegtuig uit Suriname een 23-tal recruten voor de Koninklijke Marine.

De Luitenant ter Zee 1e klasse J. B. Kennema, die gezamenlijk met den Majoor schrijver K. M. F. H. Radema de aanwerving in Suriname regelde, deelde na aankomst nog het volgende mede:

De belangstelling voor de verwerving was te Paramaribo zeer groot. Een 500-tal gegadigden heeft zich aangemeld, waarvan de commissie mede in verband met de beschikbare tijd ± 150 man behandelde.

Aangezien voor geheel West-Indië slechts 40 recruten mochten worden aangeworven, heeft een zeer scherpe selectie plaats kunnen vinden. Uiteindelijk werd na de keuring en verdere selectering te Suriname voornoemd aantal recruten aangeworven.

Zeer veel medewerking werd bij de werving te Suriname ondervonden van de plaatselijke autoriteiten en in het bijzonder van den Territoriaal Commandant, terwijl de plaatselijke pers ook van belangstelling blijk gaf in het werk van de aanwervingscommissie.

De aangeworven jongelui zijn thans ondergebracht op de Marinebasis Parera en ontvangen aldaar een korte eerste militaire vorming. Zo spoedig mogelijk worden zij naar Nederland opgezonden en zullen in het nieuwe marine opleidingscentrum te Loosdrecht een geheel volwaardige opleiding ontvangen.

Ten aanzien van de werving in dit Gebiedsdeel kan nog worden medegedeeld, dat hiermede na terugkeer van de commissie uit Suriname een aanvang is gemaakt. Een zes en twintig-tal gegadigden heeft zich alhier reeds aangemeld.

De commissie zal voorts bezoek brengen aan Aruba, de Bovenwinden en Bonaire. As. Zaterdag vertrekt de commissie naar St. Maarten, waarna de overige hiervoren genoemde eilanden bezocht zullen worden.

SPORT

CURAÇAOSE ELFTAL VERLIEST.

Het Curaçaose elftal heeft met 6:4 van de Volenwijckers verloren. De rust ging in met 3:1 voor de Volenwijckers. Volgende week Dinsdag spelen onze jongens tegen Feyenoord.

De heer Antoine Maduro, naar verdere biezonderheden gevraagd over de wedstrijd, wenste niet in zijn werk te worden gestoord. Het publiek zal dus met bovenstaande summiere gegevens tevreden moeten zijn.

K.S.C.

De laatste wedstrijd tussen Bito en Oranje te Bonaire werd gewonnen door Bito met 1—0. Bito is in goede gezondheid per K.L.M. op Curaçao teruggekeerd.

VOETBALUITSLAGEN.

Louis Bergman schrijft:

„In verband met het feit, dat gisteren tijdens en na de voetbalwedstrijd Volewijckers — Curaçao de Landsradiodienst voortdurend werd opgebeld om de stand van de wedstrijd te vernemen, wordt hiermede bericht, dat tijdens en na de volgende wedstrijden door de radiodienst geen inlichtingen meer aan het publiek zullen worden gegeven, aangezien het voortdurend opbellen slechts storend werkt op de oefening van de radiodienst.

Het publiek wordt derhalve vriendelijk verzocht de radiodienst niet op te bellen.

Teneinde een zo snel mogelijke verspreiding van de uitslagen mogelijk te maken is de volgende maatregel getroffen.

De uitslagen zullen terstond nadat ze bekend geworden zijn onmiddellijk worden getelefoneerd aan: 1) De bestuursleden der C.V.B., die telefonisch te bereiken zijn. 2) De nummers van de Inlichtingendienst der Telefoondiensten 02 Willemstad en 400 Emmastad. 3) De redacties der dagbladen. 4) De Curom.

Voorts zal de uitslag te lezen zijn in de étalage van het radioaannemingskantoor, Handelskantoor, Handelskade 18.

Op deze wijze is een snelle bekendmaking van de uitslagen mogelijk zonder dat men dan de radiodienst behoeft te storen."

DE CURAÇAOSE ATHLETEN IN NEDERLAND

Het Bestuur van de C.A.B. schrijft:

Na de te Amsterdam gehouden A-kampioenschappen, waaraan onze in Nederland vertoevende athleten deelnamen en waarvan de resultaten reeds bekend werden gesteld, ontving het Bestuur van de C.A.B. nog het volgende bericht:

Te Hoorn werd door de Curaçaose athleten deelgenomen aan aldaar georganiseerde athletiekwedstrijden, waarbij de volgende praestaties werden geleverd.

Verspringen: Dopwell eerste; Irausquin tweede.
Kogelstoten: Adriana eerste; Rooy tweede.
Honderd meter: Royer tweede.
200 meter: Royer tweede: Anasagasti derde.
Hoogspringen: Fijnje tweede.
Discuswerpen: Adriana tweede.
Estafette: Curaçaose ploeg tweede.

Een totaal van 300 man blijkt voorts aan de wedstrijden te Hoorn te hebben deelgenomen.

LANDLOPERS IN LUXE HOTELS.

De Noordamerikaanse „hoboes", ook wel „tramps" genoemd, de ridders van de landwegen, hielden hun congres dit jaar in de luxe badplaats Miami. De organisatie van landlopers is in de Verenigde Staten een machtige, door de autoriteiten gevreesde factor, omdat deze de mogelijkheid heeft, plotseling in een bepaald gedeelte van het land een groot aantal verlopen sujetten te laten opduiken, dat tot grote onlusten aanleiding kan geven. Het is derhalve te begrijpen, dat de grootste hotels van Miami bereid waren, de deelnemers aan het congres op te nemen en te onderdak te verlenen. Deze reunie vond in Juli plaats, het „dode seizoen" in Florida.

DE HEER EN MEVROUW

C. N. Winkel—Schemel

geven met genoegen kennis van het huwelijk van hun zoon

Carlos Alberto

met Mejuffrouw

Panchita Inés Mekel

(Voltrokken te Delft, Nederland, op den 19den Juli 1946)

Zij zullen hun vrienden en kennissen gaaane ontvangen op Zondag den 18den a.s. des namiddags om 5.30 uur.

Gelieve deze kennisgeving als een persoonlijke uitnoodiging te willen beschouwen.

Adres: Scharlooweg 76.

De Heer en Mevr.

S. W. CHONG-ROMER

hebben hierbij de eer U mede te deelen, dat zij op 15 Augustus a.s. hun koperen bruiloftsfeest hopen te vieren.

Gelieve deze mededeeling als een persoonlijke uitnoodiging te beschouwen

Receptie: 8.30 uur n.m.

Huize: ASTRID. Zeelandia.

3—1

VERLOOFD:

René A. de Rooy

en

Thelma B. Ten Meer

Curacao 15 Aug. 1946

DE HEER EN MEVROUW

Mr. I. C. Debrot-Jansen

berichten U met innige vreugde de geboorte van hun tweeden zoon

Charles Baggs

St. Elizabeth Gasthuis.
Maria Hemelvaart 1946.

Het Diamanten Kloosterfeest van Frater Radulphus.

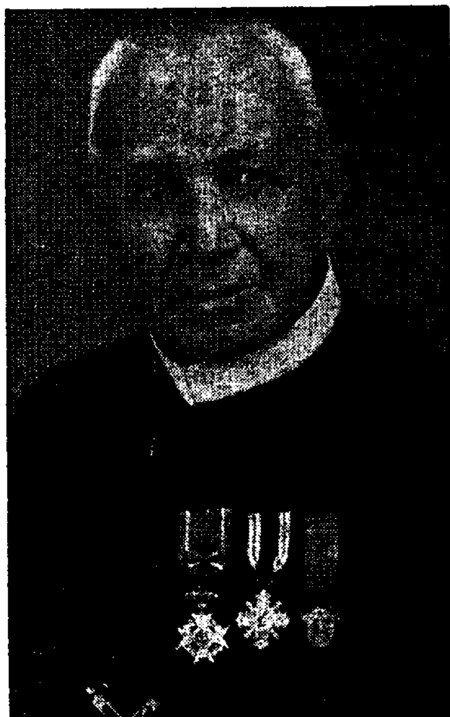
De Strijder voor het Volksonderwijs wordt Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Woensdagavond op de voor-avond van het diamanten kloosterfeest van Frater Radulphus kwamen de onderwijzers in het Cultuurcentrum bijeen om hun groten collega en leidsman te huldigen. Het was een eenvoudige plechtigheid, die door het meisjeskoor van Mejuffrouw Maria Sprockel en door het orkestje van den Heer Jacobo Palm werd opgeluisterd. Om twintig uur precies kwam Frater Radulphus de zaal binnen ontvangen door de Heren J. H. Sprockel en Th. de Boer. Even later arriveerde Zijne Excellentie de Gouverneur met zijn gemalin en Zijn adjudant. Het waarnemend Hoofd van het Departement van Onderwijs Johannes van Toorn heette den Jubilaris en de aanwezigen van harte welkom.

Hij noemde het een zeldzaam jubileum, dat gevierd werd van een man, die sedert 1890 in het belang van de Curaçaose jeugd gewerkt heeft.

De man van het volksonderwijs.

De eerste spreker van de avond was de Heer John H. Sprockel, hoofd van de Hendrikschool. Hij noemde het een feest van dankbaarheid. Dankbaarheid van den jubilaris aan God, omdat hij zestig jaren lang trouw mocht zijn aan zijn plechtige eeuwige gelofte. Dat hij zestig jaar in volle oprechtheid heeft volgehouden aan zijn zelf gestelde levensplan. Frater Radulphus jubelt om de grote dingen, die de Heer hem gedaan heeft en wij jubelen mede, omdat hij in deze zestig jaren vijftig jaren gewerkt heeft voor Curaçao. Door zijn bizondere gaven van geest en hart kreeg Frater Radulphus al spoedig een leidende positie. Hij werd de grote strijder voor het volksonderwijs. Toen het bizonder onderwijs nog een aalmoes kreeg, wist hij ook de halve cent te waarderen. In verband met dit feest mag ook niet vergeten worden, dat het echt democratisch inzicht van gelijkstelling van onderwijs een Europese gedachte is en dat het Curaçaose volk deze gelijkstelling aan het Nederlandse volk te danken heeft.

DE JUBILARIS.

De Heer Sprockel vergeleek Frater Radulphus met Julius Caesar, een geboren strijder, een practisch architect, de maker van het Curaçaose volkslied' Den tur Nacion nos patria ta poco conoci'. Hij was de rechterhand van den Bisschop in het bizonder onderwijs. Het is u wellicht pijnlijk naar al die lof te luisteren, doch wij moeten u danken voor al uw arbeid en wel namens al het personeel van het onderwijs in het bizonder het openbaar onderwijs.

Wij hopen, dat u nog vele jaren een welverdiende rust moogt genieten en dat gij de vraagbaak van zeer velen blijven moogt. Moogt gij nog lange jaren getuige zijn van de verdere groei en bloei van het onderwijs.

Opvoeder van de Opvoeders.

Na den Heer Sprockel voerde de Heer Th. de Boer het woord. Het is mij een voorrecht heden tot u te mogen spreken namens het personeel van de Schroederschool en namens de employees van de C.P.I.M., die via het onderwijs met u in aanraking kwamen. Wij willen bij deze unieke en grootse gebeurtenis in de Curaçaose onderwijswereld getuigen van onze eerbied en liefde voor uw persoonlijkheid. Het is een zegen, dat een zo gaaf en zuiver mens zulk een toonaangevende positie in onze maatschappij mocht innemen. Gij zijt een sieraad van onze professie. Uw stoere gezonde ideeën wortelden in uw zeldzame geloofsovertuiging en gij werdt opvoeder van de opvoeders. Gij zijt voor ons in alle eenvoud geweest een lichtend voorbeeld, een veilige baken. Aan u dienen wij ons te toetsen. In u hebben wij gezien welk een prachtige taak wij hebben als wij ons er met liefde en overgave aan wijden.

Enige jaren geleden bij uw huldiging op het Sint Thomascollege bracht gij in uw dankwoord allereerst dank aan God. Dit maakte op mij een diepe indruk. Het stemde mij tot nadenken, dat zulk een grote persoonlijkheid alles terugbracht tot God. Deze levenshouding is wellicht de reden van uw succes. De reden ook van het succes van uw Congregatie, die in onzelfzuchtige arbeid haar taak vervult. U heeft grote betekenis voor Curaçao en voor uw Kerk, maar ook voor ons en ook wij willen daarom heden danken voor onzen Frater Radulphus.

Een vader voor iedereen.

De Heer W. van Kanten verklaart dankbaar te zijn om heden te mogen spreken. Bij een jubileum is het gebruikelijk, aldus de spreker, dat degenen, die hulde brengen, den feesteling als het ware naar een heuvel voeren en hem aldus laten schouwen over hetgeen in de afgelopen periode volbracht is. En dan is het begrijpelijk, dat de jubilaris blij en tevreden is. Maar Frater Radulphus ziet echter over dit alles heen en kijkt slechts naar wat nog gedaan moet worden. Hij wil onze dank niet, want alles geeft hij door aan God, die hem als Zijn werktuig gebruikt.

Wij echter, de leerkrachten van het bizonder onderwijs, en wij, de Surinamers, willen hem dank zeggen. Wij willen feestvieren, om uw eigen persoonlijkheid. Voor uw bereidheid om altijd en iedereen te helpen. Gij hebt u ook voor de Surinamers een vader getoond. Van ganser harte zeggen wij u dank en moge God u zegenen.

Een harmonieuze persoonlijkheid.

Nadat het meisjeskoortje nog een lied gezongen had, nam Zijne Excellentie de Gouverneur het woord. Met wegcijfering van zichzelf werkte Frater Radulphus meer dan 50 jaar voor Curaçao, aldus de Spreker. De jubilaris is een harmonieuze persoonlijkheid. Eén grote gedachte werkte hij uit in zijn leven en slaagde. De feesteling van vandaag heeft aller eerbied. Hij is een der merkwaardigste figuren van dit in de loop der historie aan merkwaardige mensen zo rijke eiland.

Hij wijdde zijn leven aan de opvoeding van de Curaçaose jeugd. Hij bond tevens Nederland en Curaçao aaneen. Bij dit uitzonderlijk jubileum heeft de Regering gemeend een uitzonderlijke daad te moeten stellen. Het heeft Hare Majesteit de Koningin behaagd Frater Radulphus te benoemen tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Hierop spelde de Gouverneur Frater Radulphus de onderscheiding op. De Gouverneur vervolgde aldus: De onderscheiding is een zeldzame. Nog nimmer is zij uitgereikt aan iemand, die hoofdzakelijk in het lager onderwijs werkzaam was. Bizonder is deze onderscheiding ook voor u, waardoor u dezelfde eer ontvangt als wijlen uw broeder, de geniale stichter van Sint Michielsgestel. Bovendien bent u de enigste in uw Congregatie, die dezelfde onderscheiding mocht ontvangen als de stichter, de grote Aartsbisschop Mons. Zwijsen.

Tot slot feliciteerde de Gouverneur de Fraters en alle onderwijzers met den groten collega en besloot met een 'God zegene uw levensavond, Frater Radulphus.

„Ik deed niet meer dan mijn plicht", aldus Frater Radulphus.

Frater Radulphus dankte zeer ontroerd voor alle woorden van hulde en voor de hoge onderscheiding hem verleend. Hij was echter van mening, dat het allemaal veel te veel was. Ik heb niet meer gedaan dan mijn plicht, aldus de jubilaris. Er zijn anderen, die veel meer deden. God gaf mij een goede gezondheid en ik deed niets anders dan mijn tijd benutten. Maar ik zal echter al deze hulde maar aanvaarden en me beschouwen als de kapstok van mijn medebroeders. Ik dank u allen en het doet mij vreugde, dat er zulk een goede verstandhouding bestaat tussen het openbaar en bizonder onderwijs, tussen het confessioneel en niet-confessioneel onderwijs. Ik heb heel mijn leven gewerkt om dit te bereiken en ik ben overtuigd, dat daardoor gezamenlijk veel bereikt kan worden zonder dat iemand iets van zijn overtuiging prijsgeeft.

Tot slot sprak Frater Radulphus over de opvoeding van het kind, die op de allereerste plaats moet komen vóór het onderwijs. De school moet de ouders helpen. Opvoeder te zijn is de roeping van den onderwijzer. Frater Radulphus besloot met de bijbelwoorden: Zij die velen zullen onderwezen hebben in de gerechtigheid zullen schitteren als sterren aan het firmament.

Het meisjeskoor van Mejuffrouw Sprockel zong nog: Mijn schild ende betrouwen, waarna de Gouverneur afscheid nam en de huldiging ten einde was.

De Kerkdienst.

Ter ere van en uit dankbaarheid voor den diamanten feesteling Frater Radulphus droeg Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao in de Pro-Cathedrale Kerk van de H. Anna een pontificale H. Mis op. Talrijk velen woonden deze H. Mis bij, waaronder Zijne Excellentie de Gouverneur met de Gouverneurse en kapitein adjudant Emil C. J. M. van de Laarschot. Zijne Hoogwaardige Excellentie werd aan het prachtig versierde hoogaltaar geassisteerd door Pater C. Gallé, Vicarius Provincialis der Pater Dominicanen als Presbyter assistens. Troondiakens waren de pastoors L. van Rooy en A. Volk. Diaken en subdiaken waren respectievelijk pastoor C. van Looy en rector M. Hulsman. Pater W. Brada was caeremonarius.

Na het H. Evangelie hield Monseigneur Verriet een toespraak tot de gelovigen om hen op te wekken God te danken voor Frater Radulphus, die een waar geschenk des hemels voor Curaçao was. Zijne Hoogwaardige Excellentie weidde er in den brede over uit, dat Frater Radulphus een der grootste weldoeners van Curaçao was, die puttend uit zijn religieus leven door zijn kundige leiding onder de zegen Gods de grote stuwkracht was van het volksonderwijs. Hij was de opvoeder van de katholieke Curaçaose jeugd en de stoere strijder voor een steeds meer ontwikkeld volksonderwijs.

De receptie.

In de luchtige binnenhof van het Sint Thomascollege was het tegen het vallen van de avond een druk geroezemoes van blijde stemmen. Velen, zeer velen zelfs, kwamen den bejaarden, maar immer beminnelijken Frater Radulphus — getooid met het ridderkruis van den 'Leeuw'—hun felicitaties aanbieden. Daar waren bekende Curaçaoënaars, thans eerbiedwaardige figuren, die zich herinnerden hoe zij in vervlogen jaren hier met een rietje kregen, waar nu charmante jongedames versnaperingen en dranken aanboden. Er werd gelachen en men was blijde. Het was het feestelijke besluit van twee schone dagen, de dagen van Frater Radulphus.

OOM CHARLIE.

De heer Charles Baggs („beaming Charlie") Debrot zag gisteren een boorling, zoon van den bekenden Mr. Isaac C. Debrot en Mevrouw Debrot-Jansen, naar zich Charles Baggs („screaming Charlie") Debrot genoemd.

Hartelijke gelukwensen.

De onzedelijkheid van de dienstplicht — III.

De Dienstplicht en de menselijke Persoon.

door

JOHN J. HUGO PR.

DE BEWEERDE ETHISCHE GRONDSLAG VAN DE DIENSTPLICHT.

Hier volgt de argumentatie waarop de zedelijkheid de dienstplicht steunt: Het eerste doel van de Staat — ja, de reden van zijn bestaan — is het welzijn van zijn burgers. Maar het is ondenkbaar dat hij blijft voortbestaan en in staat zal zijn zijn wezenlijke taak uit te voeren, als hij niet het recht heeft om de diensten en de goederen van zijn burgers te vorderen, overeenkomstig ieders vermogen, in vrede en oorlog en in zoverre het algemeen welzijn dit vergt.

„Wanneer daarom de Staat zijn burgers te wapen roept in een rechtvaardige verdedigingsoorlog of ter voorbereiding van zulk een oorlog, handelt hij ten volle binnen de grenzen van zijn strict recht. Hij oefent dan zijn natuurlijk recht om wettige stappen te nemen die noodzakelijk zijn voor een gerechtvaardigde, of zelfs verplichte zelfverdediging. Nu staat tegenover het recht van de Staat om te eisen de verplichting van de burgers om te handelen overeenkomstig de eisen van de Staat. Den individuelen burgers staat het dan niet meer vrij te kiezen of hij zijn land ja, dan neen zal dienen" aldus redeneert men.

De woorden waar men op moet letten.

Men lette goed op de woorden: Omdat de Staat het recht van bestaan heeft, heeft hij „het recht om ook de goederen en diensten van zijn burgers te vorderen". Door middel van deze twee, schijnbaar onschuldige maar in werkelijkheid dubbelzinnige woorden: „**en diensten**", is de dienstplicht zedelijk aanvaardbaar gemaakt. Hier is dan de zedelijke grondslag. Is deze grondslag werkelijk stevig?

Wanneer wij deze woorden „en diensten" nemen, zoals zij daar staan — in hun formele betekenis, [1]) zoals men zegt — willen wij niet tegen de conclusie ingaan; wij kunnen toegeven, dat een Staat inderdaad het recht heeft om de goederen en de diensten van zijn burgers op te vorderen [2]).

[1]) M.a.w.: de conclusie gaat niet op, wanneer zij opgevat wordt in materiële zin. Toch wordt zij in deze laatste zin opgevat door de verdedigers van de dienstplicht.

[2]) Dit wordt hier slechts toegegeven voor argumentatie doeleinden, zonder echter in de waarheid ervan in te treden of gelijk de Scholastieken zeggen: dato, non concesso. Dit geschiedt zonder de kracht van het hoofdargument aan te tasten. Als er echter enige waarheid schuilt in de beginselen der democratie, dan kan zelfs deze concessie te veel zijn. Voor een bespreking van de verhouding dienstplicht-democratie zie hoofdstuk III dezer verhandeling.

Echter is dit geen nauwkeurige omschrijving, — ofschoon het wel zo lijkt, en daarom niet een overtuigende rechtvaardiging van de militaire dienstplicht.

Wanneer een staat soldaten verplicht te dienen, dan doet hij in werkelijkheid veel meer dan waartoe hij eigenlijk bevoegd is, dan maakt hij aanspraak op, iets dat ver boven de goederen en diensten van zijn burgers gaat.

Zelfs bij de vordering van eigendommen zijn er grenzen aan de bevoegdheden van de Staat, grenzen waarbuiten hij niet mag treden. Indien de vordering van eigendom bijvoorbeeld een ontkenning van het recht van privaat bezit met zich medebrengt, indien zij de gehele rijkdom van een land absorbeert, zoals het communisme dat doet, dan gaat zij ongetwijfeld buiten het door de rechtvaardigheid geoorloofde.

„Nooit toch mag het natuurlijk recht om persoonlijk te bezitten en het bezit door erflating te vermaken, aangetast en geschonden worden, omdat de Staat eenvoudig dit recht niet kan ontnemen, „want de mens is ouder dan de Staat" en ook „gaat de huishoudelijke samenleving èn logisch èn feitelijk aan het staatsverband vooraf". Reeds de grote Paus Leo XIII ontzegde dan ook aan de Staat het recht, om door buitensporige belastingen het particulier bezit uit te putten: „Daar immers het eigendomsrecht niet stamt uit een menselijke wet, maar uit de natuur, kan het staatsgezag het niet afschaffen, maar slechts de oefening ervan regelen, en met het algemeen welzijn in overeenstemming brengen", zegt Paus Pius XI in „Quadragesimo Anno"

Zijn er beperkingen?

Indien er nu grenzen zijn, welke de Staat niet mag overschrijden bij de vordering van onpersoonlijke goederen, wat zal men dan zeggen van zijn recht om persoonlijke diensten te vorderen? Is dit recht onbeperkt? Veronderstelt dat de eisen van een staat neerkomen op een verwerping van den menselijken persoon; veronderstelt dat hij zijn burgers als zuivere schepsels van de Staat beschouwt; heeft hij hier het recht toe? Zeker niet! Toch is het juist dit wat algemene dienstplicht met zich medebrengt. Hij absorbeert het leven van den burger helemaal en schendt de persoonlijkheid. Hier is het kwaad, dat de dienstplicht onaanmenelijk maakt, het kwaad dat, zoals wij reeds hebben opgemerkt, in onze tijd tot volle rijpheid is gekomen.

2. HET INDIVIDU EN DE PERSOON.

Daar de mens bestaat uit lichaam en ziel, kan hij beschouwd worden, hetzij in zijn lichamelijk leven als individu, of in zijn geestelijk leven als persoon. Wanneer wij hem beschouwen als een individu, dan zien wij hem op de eerste plaats in zijn materiële samenstelling, zijn lichamelijk leven en werk, zijn physieke, economische en maatschappelijke activiteit.

Van dit gezichtspunt uit beschouwd, is hij deel van de gemeenschap en staat daarom onder het gezag des Staats. Daarom heeft de Staat welks doel het tijdelijk welzijn van zijn onderdanen is, de macht (binnen bepaalde grenzen) over zijn tijdelijke bezittingen en werkzaamheden te beschikken. Maar de mens is niet alleen een individu, een materieel onderdeel van de Staat. Hij is ook persoon, een redelijk en geestelijk wezen, een volledige auteur van handelingen, vrij en verantwoordelijk in zijn eigen recht. Als persoon is hij niet een deel van de Staat, maar is hij veeleer zelf een geheel, een heelal in zichzelf, onafhankelijk van de Staat en boven hem.

„.......Voor St. Thomas is het individu als zodanig een deel...... Van de andere kant, is voor St. Thomas, de idee van persoonlijkheid als zodanig een onafhankelijkheid in haar geheel" (Jacques Maritain in „Drie Hervormers").

Bovennatuurlijke bestemming staat voorop.

Vandaar dat de Engelachtige Leraar leert dat „de mens niet onderworpen is aan de gemeenschap in zijn gehele wezen en in alle zaken" („Homo non ordinatur ad communitatem politicam secundum omnia sua").

„Persoon" betekent dat wat het volmaakte is in de gehele natuur. Dienovereenkomstig moeten wij, wanneer wij den mens beschouwen als persoon aannemen, de gemeenschap bestaat om hem te dienen[3]). Volgens Pius XI in „Divini Redemptoris".

„De gemeenschap is daar voor den mens en niet omgekeerd". Natuurlijk moet men dit goed verstaan, in overeenstemming met de verdere uitleg, die door den Paus gegeven wordt. Dit betekent niet een rechtvaardiging van de anarchie.

De reden hiervan is natuurlijk dat de menselijke persoonlijkheid geestelijk is en boven alle stoffelijke belangen staat. Toch is dit niet de enige reden, en het zou ook niet voldoende zijn om ten minste in de practijk, te voorkomen, dat hij door de Staat wordt geabsorbeerd.

De menselijke persoon heeft ook een bovennatuurlijk doel; en gelijk de hemelen boven de aarde verheven zijn, zo is het bovennatuurlijk doel van den mens gesteld boven zijn aardse belangen en de tijdelijke doeleinden van de Staat.

Het antwoord van Petrus.

De persoon „kan beschouwd worden òf onder het formele aspect van een individueel deel van de stad òf onder het formele aspect van een persoon, bestemd tot God: in het eerste geval kan zijn eigen welzijn teruggebracht worden tot dat van de gemeenschap, in het tweede geval is het, het tijdelijk algemeen welzijn het welk teruggebracht moet worden tot zijn geestelijke en tijdelijke belangen" (Maritain t.a.p.).

Als persoon is de mens bestemd om rechtstreeks met God verenigd te worden. Daarom zegt St. Thomas, dat hij in zekere zaken — dat is, in de zaken die de kern van de persoonlijkheid betreffen — door gehoorzaamheid alleen aan God gebonden is.

Om eeuwige belangen kan men dus soms ontslagen zijn van gehoorzaamheid aan de Staat. Verder kunnen er zich gevallen voordoen, waarin men in geweten verplicht is om niet te gehoorzamen d.i. wanneer het welzijn der ziel en de belangen van God op het spel staan.

„Het is een zonde niet aan God te gehoorzamen om aan de mensen te believen; het is verkeerd om de wet van Jezus Christus te breken om den magistraat te kunnen gehoorzamen, of onder voorwendsel van burgerlijke rechten de wetten der Kerk te overtreden: „Wij moeten God, veeleer dan den mensen gehoorzamen" (Handelingen. 5, 29).

De antwoorden die Petrus en de andere apostelen aan de besturders plachten te geven, wanneer dezen hun onwettige bevelen oplegden, moet in alle zulke gevallen gegeven worden. „Er is geen betere burger, hetzij in oorlog of vrede, dan de Christen die zijn plicht indachtig is; en hij moet alles, zelfs de dood verkiezen, boven het prijsgeven van God en zijn Kerk" (Leo XIII in „Sapientiae Christianae").

Koninklijke Nederlandsche Vereeniging „ONZE VLOOT" Afd. Curacao.

Uitgestelde Jaarlijkse Algemene Vergadering te houden op 20 Aug te 8 uur in het Cultuurcentrum, daar de Vergadering van 6 Aug. niet door kon gaan wegens het niet bereiken van het vereiste quorum

AGENDA

1. Openingswoord door den Voorzitter.
2. Voorlezing notulen vorige ledenvergadering.
3. „ jaarverslag van den Secretaris.
4. „ financieel verslag van den Penningmeester
5. Benoeming Kas-commissie.
6. Verkiezing Bestuursleden en Voorzitter.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

N.B De aandacht der leden wordt hierbij gevestigd op artikel 8 sub 3b der Statuten, luidende: „Het Bestuur kondigt de namen der candidaten aan: de leden zijn gerechtigd hunne candidaten te stellen Elke candidaat moet door minstens 10 leden worden voorgedragen. Minstens 8 dagen voor den datum van de Algemeene Vergadering dienen deze lijsten bij den Secretaris ingeleverd te worden".

Namens het Bestuur.
J.H.C. Hense
le Secretaris

Prins Bernhardschool St. Nicolaas-Aruba

De aangifte van leerlingen is opengesteld op 4 en 6 September van 8 - 11 uur bij het Hoofd der School.
De aanstaande leerlingen moeten op 1 September den leeftijd van zes jaar hebben bereikt.
Ouders of voogden worden verzocht geboortebewijzen of trouwboekjes en vaccinatiebewijzen mede te brengen.

De Gezaghebber van Aruba,
Mr. L. C. Kwartsz.
5-3